

Af

Penni-Bibliotheket

hafwa 6 häften utkommit,
hvilka innehålla:

1:a häftet:

Stunnan.

"Svarje ärstid har sin trefnad."

2:a häftet:

Ziguenerskan.

Figgargossen.

Kuñnerne.

3:e häftet:

Första Maj eller Ängströket.

Sjökartenen.

4:e häftet:

Den värdlöse.

Fattig och Rik.

Bönhörelsen.

5:e häftet:

De vilsegångne.

Ridten.

Morqonstund har gulb i mund.

6:e häftet:

Invaliden.

Ett besök i en finsk bondstuga.

Lilla Anna.

Svarje häfte kostar 12 penni.

Mot kontant betalning erhålles hos utgif-
waren hvarvt 6:te exempl. gratis.

af R. G. v. Rehnöwen

Penni-Bibliothek

för barn.

VI.

Innehållande:

Invaliden.

Ett besök i en finsk bondstuga.

Lilla Anna.

HELSINGFORS,

G. W. Edlunds förlag.

IV b1

Kapitel

Pennsylvanien Bibliotek

Invaliden.

Walter och Alma B. woro syftkon, men mycket olifa. Walter, den äldre, war häftig, egenfinnig, grym och egenkär. Alma deremot war mild, tålig, vänlig och ertogifwande. Deras fader war en mycket förmögen man och bodde i en stor stad, men barnen bodde med sin moder på en wacker landtegendom, några mil från staden. Likwäl brukade fadren ofta komma ut till landet, för att helsa på sin familj. Walter och Alma gingo båda i en skola för ståndspersonsbarn, som fanns der nära till. Der woro endast 9 barn, men de hade en god lärarinna, som både kunde och gerna wille underwisa och förmana de barn, man ställt i hennes wård. Walter hade ett godt hufwud och ett präktigt minne, men war ej alltid slitig; Alma deremot hade ej så godt hufwud, men war mycket slitig och uppmärksam.

Då denna lilla berättelse börjar, war det sommar, och mycket wacker. Ute stek solen och vinden krusade lätt den blåa insjön, och de små foglarne qwittrade så

gladt på morgongwisten. Walter och Alma lågo ännu och sofde, ty klockan hade juft slagit fem. Då trädde fru B., Walters och Almas moder, i Walters rum och sade, i det hon softa rörde wid gossens arm: "stig upp, snälla Walter, kl. är 5." — "Åh, nu redan!" suckade Walter, "har mamma redan väckt Alma?" — "Nej, icke ännu, jag skall nu juft gå." — "Åh, alltid skall jag först wäckas och alltid skall Alma så sofwä längre än jag", puttrade Walter, i det han satte sig upp i sängen. "Min lilla gosse", sade modren mildt, "du är 1 år äldre än Alma och är desutom gosse. Och så skall jag säga dig att du ej bör klandra det jag gör. Nog wet du att jag ej misunnar dig din sömn; du får ju alltid om söndagarne sofwä till kl. 7, men då du har lexor och en ganska lång wäg till skolan, måste du ju stiga tidigt upp." Modren gick nu att wäcka Alma och Walter började kläda sig. Då modren inträdde i Almas rum, stannade hon först och betraktade det lilla, sofwande barnet. Det war werkligen en älskelig ansigt: lilla Alma sof så lugnt och stilla i sin lilla säng, med den runda armen under hufwudet. Hon log, men i ögat syntes spår efter tårar. Modren höjde sig ned och kyfste hen-

ne på pannan. Då slog hon upp sina ögon och strax derpå lindade hon sina armar kring modrens hals: "O, huru roligt, att mamma sjelf kom och wäckte mig!" sade hon. "Huru så?" frågade modren. "So, jag drömde nyss att jag hade warit så obefsedlig och att mamma war så ledsen på mig, så mamma ej alls wille komma och wäcka mig, men sedan tyckte jag någon sade, det mamma ändå skulle komma och då blef jag så glad, så glad." Och Alma torfabe bort de tårar hon grätit i sömnen. Modren sade: "kl. är fem, Alma; kläd dig nu fort och snällt och kom sedan till mig på mitt rum." Alma såg litet förwånad på sin moder, ty hon hade alltid förut fått läsa sina lexor först, sedan ätit frukost och derefter, fort förrän de gingo i skolan, hade hon gått in till sin moder, för att språka med henne. Dock sade hon intet, utan klädde sig så fort hon kunde. Snom en qwart war hon alldeles färdigklädd och putsad. Hon gick då in till sin moder. Då hon inträdde i dennas rum, war ingen annan än Walter derinne. "God morgon, Walter!" sade hon glädtigt och sprang till honom. "God morgon", swarade Walter buttert. "Du är ej riktigt glad i dag", sade Alma. "Ja", sade Wal-

ter, "skall jag vara glad? du lyckliga får alltid sofwa längre än jag och alltid berömmar mamma dig, men mig . . . . . så har jag suttit minst en $\frac{1}{2}$ timme och väntat på mamma, som welat tala med mig. Jag war dum som icke tog en lexa med mig, nu försummar jag mig alldeles." "Söta Walter, war ej ledsen; jag skall bedja mamma alltid wäcka mig till först hädanefter, och om du will, skall jag springa efter en bok åt dig, blott du ej är ledsen." "Det behöfs icke, kära Alma", sade Walter, något blidkad af systerns wänliga ord. Nu inträdde också modren. "Åh, se god morgon, mina små, ni lärew hafwa wäntat på mig en stund." Walter öppnade munnen för att svara, men Alma, som fruktade att han skulle säga något owänligt och göra modren ledsen, sade: "ja, söta mamma, Walter war här före mig, men jag kom just nu." — "Så; nå jag hade nu något att säga er och will nu slynda mig, på det ni icke må försumma er läsning." Modren gick nu till sin byrå och framtog berisfran tvenne paket. Hon borttog papperet och ställde tvenne saker på bordet framför barnen; det ena war en skolwäska, det andra ett systrin. "Nå", sade modren, "hwad tycker ni om dessa sa-

ker?" — "Åh, de äro wadra, granna!" utropade barnen förtjusta. "Tack, söta, lilla mamma", sade Alma och omfamnade modren. "Tack, gulle mamma", sade Walter, men hwisfjade i detsamma: "förlåt, att jag war så obefkedlig i dag morgse." Modren klappade honom wänligt på kinden och sade lika sakta: "redan då du erkänner ditt fel, håller jag mera af dig." Sedan barnen noga underfökt och betraktat sina saker och ännu en gång tackat, gingo de till sina lexor. Efter frukosten lade Walter sina böcker i sin nya skolwäska och Alma lade systrinet i sin pirat. "Tänk nu hwad de andra gosjarne skola afundas mig min nya wäska", sade Walter. "War ej högmodig, kära Walter", sade modren, "kanske hafwa de andra lika wadra wässtor!" — "Åh nej, mamma, desutom wet jag, att om Theodor P. också skulle hafwa en wäska, så skulle han ändå afundas mig." "Det tror jag ej", sade modren; "Theodor är en mycket snäll och hyggelig gosse." — "Ja, men jag kan ej tåla honom", sade Walter och sprang sin wäg. Alma tog sin halmhatt och följde långsamt efter. Så hade då Walter åter gjort sin moder ängslig. Just som hon warit glad att han bad om förlåtelse, hade han åter warit owänlig.

3 dag kunde Walter mycket bra sin lexa och war mäkta stolt deröfwer. Han gick och bröstade sig som en högfärdig kalfontupp, och sade allt emellanåt till sina kamrater: "se, så skall man kunna sin lexa!" Alma deremot slapplade något på sin lexa och war mycket ängslig. Men det märkvärdiga af saken war det, att de andra barnen icke det ringaste brydde sig om Walter, utan alla gingo de till Alma, för att trösta henne, ty hon gret. Detta förtröt Walter, hwarföre han gick till Alma och sade: "hwad är det nu att lipa för! kunde du ej din lexa i dag, så kan du wäl den i morgon." — "Åh, kära Walter, detta kan icke trösta mig", sade Alma, "jag har ej kunnat min lexa i dag och derföre ådragit mig mammas och min goda lärarinnas misnöjde." Walter swängde sig omkring på klacken och gick bort. De andra barnen stannade hos Alma, hwilken de alla älskade mycket mer än Walter. När skolan war slutad och barnen togo affted, sade lärarinnan, i det hon fattade den gråtande Almas hand: "war nu ej ängslig, mitt barn, du kan wäl bättre i morgon." Detta såg Walter och sade, när han med några andra gick på den breda landsvägen: "alltid skall Alma berömmas och alla hålla

af henne. 3 dag kunde jag min lexa bättre än någon annan, ändock brydde ingen sig om mig, icke ens lärarinnan sade mig ett ord till beröm. Men bewars, för att Alma lipade litet, så fick hon strax wänliga ord både af er och lärarinnan, fastän hon inte kunde sin lexa." — "Walter, Walter, du talar ej beskedligt nu", sade en större, förständig och god gosse, wid namn Albert, "du wet mycket wäl, hwarföre wi äro så wänliga mot Alma: Hon är så god och beskedlig och bemödar sig alltid om att kunna sin lexa; om hon nu engång icke kunde sin lexa och war ängslig deröfwer, skulle wi då icke trösta det älsfwärda barnet? Men om du icke kan din lexa, så bryr du dig icke alls derom och skyller då på lärarinnan eller tillochmed på din mor. Är icke allt detta sanning, Walter?" — "Ja, ja, Albert har rätt!" ropade nu flere af gosarne. Endast Walter sade: "Albert har orätt och är en dum pojke." Sedan sprang han till sin syster och några flickor som gingo förut. När barnen kommit hem, ätit och läsit litet öfwer sina lexor, bådo de att få gå ut i skogen. Modren sade då: "ja, kära barn, nog få'n 3 gå i skogen, men se hwad himlen är malen; om det börjar regna, hwad gören 3 då?" — "Åh,

det gör ingenting! så wi då icke gå in till soldaten?" "Swilken soldat?" "Kommer mamma ej ihåg invaliden?" sade Alma. "Soldaten Rast", sade Walter. "Jaså, ja nu minns jag; ja, gå bara in till honom om ni will", sade modren; "men om der är andra karlar inne, så skall ni inte gå dit." — "Nej, då gå wi till mor Esther", sade Alma. Och så sprungo de glada till skogen. Bäst de sprungo och plockade bär och blommor i den wädra skogen, började det regna. "Se så!" sade Walter glad, "nu skola wi få höra wädra historier. Kom nu till soldaten." De togo hwarandra i hand och sprungo det fortaste de hunno till soldatens koja. "God dag, Rast!" ropade barnen, "hur mår du?" — "Åh, så bra som man kan må med ett ben." — "Ja, du stackare", sade Walter, "men wet du hwarjore wi kommo hit? — jo, för regnets skull. Om du nu wille berätta oss något om krig eller annat sådant." "Åh ja", svarade soldaten, "flit kan jag nog berätta om; ha' några gånger varit med om sådant. Om herrskapet will, så skall jag berätta om min lesnad"; — "ja, ja, och huru du blifwit af med ditt ben!" ropade barnen. Nu tog soldaten sin pipa, tände på den, lagade om elden, tog en

gammal sliten uniformsrock på sig. Sedan han slutat sina små besyr, bad han barnen sätta sig på en bänk, sjelf satte han sig på en trädstubbe och började sedan berättas, under det han täljde piphuswuden: "när jag war en liten pojke, sade far min att jag sku' bli' sjöman, ty det war han med; men som wi ungdom alltid tycka oss klokare än gammalt folk, så sade jag, det jag platt inte wille blifwa sjöman, utan jag wille bli' soldat. Det tyckte far inte om, men huru jag tiggde och bad, så gaf han då ändtligen sitt samtycke. När jag blef så stor att jag kunde blifwa soldat, så blef jag wärfd af en som for genom vår by, för att wärfswa unge män till soldater. En mängd glada kamrater hade jag och glad war jag sjelf också, så de nog tyckte om mig, men jag war en ogudaktig fälle: Jag spelade fort, jag sjöng fula wisor och gjorde allt hwad dumt och syndigt war. Men som jag alltid war ordentlig och upphyllde mina skyldigheter, så tyckte mina officerare ändå om mig. Så hade wi leswat en lång tid i vår kasern, då det en gång blef kunnigt, att wi skulle hafwa krig. Jag blef så glad, så glad, och många med mig, så wi sjöngo glädjewisor. Wi tänkte att krig war intet annat

än att man skjöt på fienden och så skulle fienden wända ryggen och springa bort, men wi skulle få byte och en sup. Så tänkte wi, men wi bedrogo oss. Fienden war minfann ej så dum att han wände ryggen, nej, tvärtom wände han hela anfigtet emot oss och grinade ganska illa. Han skjöt och bombade, så att både armar och ben flögo ibland oss. Många dogo, andra blefwo sårade. Jag war allt ännu ofskadd, så att kamraterna stämtade att jag war osårbar . . . ."Hwad är osårbar?" frågade Alma. "Jo, ser mansell, det betydher en, som ingen kula tager på, eller att man icke alls får något sår. Nå, sedan blef jag då litet sårad i armen. Det förargade mig så att jag laddade mitt gewär och skulle just skjuta, då den sluge fienden skickade en kula emot mig, som hwen och for af med mitt ben. Då föll jag. Så förde de mig till ett lasarett. Det så när mitt ben blef friskt, fick jag taga affsed och kom hit till den här kojjan." "Och fick du ingenting för det de skjöto benet af dig?" frågade Walter. "Joo, se här", sade soldaten, i det han linskade till ett stäv, framtog derifrån en liten aff! sedan sade han: "den här medaljen fick jag. Och der står att jag fick den för tapperhet." "Nå, det hjälper ändå

ej ditt afbrutna ben", sade Walter. "Åh jo, min lilla herre", sade soldaten och rätade på sig, "det hjälper nog: mången gång, när jag har tungt och ledsamt här ensam, så behöfwer jag bara se på medaljen och mitt gamla swärd, så blir jag helt glad i hågen. Desutom skall jag säga lille herrn, att den som har sitt arbete, samt ett godt samwete, har ändå icke så ledsamt." "Ett godt samwete", sade Walter långsamt. "Jaha", sade soldaten, "det är ej alla som det hafwa. Jag will icke säga att mitt samwete är så fastligt rent, men se, jag försöker så godt jag kan och beder sedan båd' morgon och qwäll till den gode Gudén." "Älskar du Herren Gud?" frågade Alma. "Jaa", sade soldaten och en tår glimmade i ögonvrån, "det gör jag; Honom lärde jag känna då jag låg så länge på lasarettet för mitt ben. Men älskar ni honom?" "Ja", swarade Alma, och såg allwarligt på soldaten. Men Walter teg. Då sade soldaten: "hwad säger unge herrn? Wet herr Walter hwad jag tror? Jo, att han icke älskar den gode Gudén i himlen. Nå ja, det är ej så godt heller. Är man obeskedlig och stygg, så straffar Han. Han är så helig, att Han ej tål något ondt. Därföre, mitt lilla herrskap, om I warit obe-

ffedliga, så bedjen Gud förlåta Eder. Han gör det så gerna." Knappt hade soldaten slutat, förrän Walter började gråta och sade: "ack, käre Rast, jag har varit så o-beskedlig, så stygg, manne Gud ännu kunna förlåta mig, om jag beder Honom derom?" — "Ja, min lille herre, det gör han." "Ack! ack! hvad jag har varit o-beskedlig", suckade Walter; "mot min snälla mamma, och mot dig, Alma; förlåt mig Alma, kan du förlåta mig?" "Ja, söta Walter, så gerna gör jag det." "Nu skall jag blifwa rätt beskedlig", sade Walter och borttorkade tårarne. "Och nu, mitt herrskap," sade soldaten, "skall jag följa er hem, annars kunnen I förwilla eder; det är nu sednare på eftermiddagen, så nådig frun kan blifwa ängslig om ni dröjer länge." Soldaten tog sin mössa och så wandrade de hem genom den wadra skogen. Som det hade regnat, woro regndropparne ännu qwar på trädens löf och när nu solen sken, glänste de som diamanter. Då de kommo hem, skänkte modren, på barnens begäran, en hel kardus åt "den beskedlige Rasten", som soldaten kallades.

Men ett som war underligt, war att Walter blef beskedligare än förut; ingen wiste hwarutaf. Men wi gissa att det kom sig af soldatens samtal med barnen.

ETT BESÖK I EN FJNST BONDSFUGA.

Det war en wacker eftermiddag i Juli. Jag satt tillika med min moder och min syster i det gröna, och arbetade. Då sade min moder: "hwad tyckes eder, skola wi ej i dag gå till Wejolaises, jag har ett litet ärende till wärdinnan och det wore roligare att gå i sällskap än ensam." Detta förslag wäcke mycken fröjd hos min syster och mig. Unga som wi woro, och längtande efter någon omwexling i vårt stilla lif, wäntade wi ofw mycket nöje af att göra ett besök i en af dessa så enkla, men ändå så romantiska bondsfugor. Wår wäg gick igenom wadra, blomsterbeströdda ängar, böljande sädesfält samt genom en mörk tallskog. Wi woro gladare och lifligare än wanligt, så att den ganska långa wägen föreföll ofw ganska kort och förgick under skämt och stratt. Wi gingo öfwer en nysslagen äng: det doftande höet låg der i stora stackar och friska, glada bondgossar och flickor höllo på att råssa och slåpa bort höet. Wid en klar bäck släkte wi wår törst och språkade med en bekant bond-

qvinna, hwilken i all ödmjukhet tackade oss för det wi gjorde henne den äran och plockade några wilda blommor i den trakt der hon bodde. Antligen woro wi framme. Den lilla bondgården war, efter wanlighet, byggd midt uti en grop med steniga, leriga höjder rundtomkring, så att de alldeles stymde utsigten, när man satt inne. Husbonden, som warit ute på höängen, mötte oss på gården. Han blef utomordentligt glad öfwer den stora äran som honom wederså, och förde oss genast till helgedagsstugan. Der war ej så alldeles städtigt, hwarföre husbonden också genast började ställa undan och ståda: en matta låg framför dörren och den skulle genast borttagas. Sedan gick han ut för att underrätta wärdinnan om vår ankomst. Under tiden kunde wi se oss litet omkring: en stor rödmålad säng, med gula och blåa rosor, stod i ett hörn af rummet. På ena wäggen stod en rödmålad soffa, och ett bord samt några trädstolar och bänkar. I den stora spiseln stod en sotig kaffepanna, en liten "terwakuppi" (en stensål, hwarest hwarje bonde har tjära för att tjära sina stoplugg) samt ett par nytjårade skor på spisekanten. På wäggen hängde ett litet, rödmåladt wäggsfåp, innehållande ett blått

horn, några droppflaskor och böcker. Men det som mest förundrade oss, war en psalmodikon samt några pappersblad, fullrättade med noter. (Psalmodikon är ett instrument, hwilket ser ut som en heltäckt, aflång låda, med ett stort rundt hål på ena ändan och små upphöjningar i stället för tangenten. Öfwer dessa upphöjningar är spänd en sträng, som sträcker sig ända öfwer det runda hålet. Då man spelar, nedtrycker man strängen på en af upphöjningarne och far med stråken öfwer hålet på ändan.)

Sällan, ja aldrig finner man detta instrument i en wanlig bondstuga, åtminstone ej i Karelen, men denna tillhör en af de anseddaste bönderna i trakten och hans stuga anses äfwen som någonting utomordentligt.

Nu måste wi sluta våra betraktelser och anmärkningar, ty i förstugan hördes någonting släpande eller skrapande, hwilket antydde wärdinnans annalkande. Bönderna här tro nemligen, att det är herrskapsfeder att släpa fötterna efter sig, då man går. Dörren gick nu upp och bugande och niggande inträdde den frynliga bondhustrun, bjudande oss den redan från dörren utsträckt handen. Hon hade ett gansta

wackert och behagligt utseende: klara, ljusbruna ögon, en liten wälbildad mun, runda kinder och friskt hy. Det gula håret betäcktes af en ren hwit mössa, en så kallad "laffi", och öfwer den en blå och gulbrofig halssduk. För öfrigt war hon klädd i en grön- och rödrandig, hemwäfd yllefjol samt en tröja eller "liivi" af rutigt bomullstyg, samt wida linygsärmar. Dessa liivi äro nemligen utan ärmar. Och så hon beskärnade sig öfwer den oordning som rådde i helgedagsstugan, och började i sin tur städa och putsa, under det husbonden underhölt konversationen med sin moder. Då wärdinnan kom till bordet, wid hwilket min syster och jag sutto, började hon torfa dammet af detsamma och sade berunder halfhögt: oikkeen pitäis joka päiwä pyhkiä tammiiin (man borde merkeligen alla dagar torfa dammet), detta till stor förnöjelse för oss. Då wi nu en god stund språklat om wäder och wind, återbruk och boskapsförsel, samt annat som kan intressera en bonde, frågade husbonden om wi ej tillåte dem att koka kaffe. Wi nekade wisserligen, men detta hjälpte till ingenting, ty wärdinnan aflägsnade sig på en wink af sin herre och man. Wi hörde då, till vår stora försträckelse, huru hon

började bränna kaffet för att sedan stöta det i en mortel och ändtligen koka det i pannan. Detta allt dröjde naturligtwis så länge att wi blefwo alldeles uttrötade och samtalsämnen småningom började tagga slut. Anmärkningsvärdt är att husbonden under hela tiden ej satte sig, utan stod framför i en mycket ödmjuk ställning, med händerna instuckna under det brokiga bältet. Då och då nickade han med det "guldlöfiga" hufvudet och plirade med de små ljusblåa ögonen. Snart gick äfwen han ut, för att hjälpa sin hustru med de många hushållsbestyren: Han hemtade en grof, hwit bordsduk, hwilken troligen ofta tjent som lakan, bredde den ut på bordet och gick sedan åter ut för att hemta in kaffet. Detta skedde sålunda: wärdinnan bar trenne tallrikar, med hwar sin kaffekopp och träsked; wärden bar gräddsnaćkan och sockerstålen. Under det hustrun räckte fram tallriken med koppen, stod mannen bredwid och bad oss lägga socker uti samt taga mycket grädde. För att göra honom till wiljes, togo wi twenne dugtiga sockerstycken, ty annars hade det kunnat hända, att han i all sin wämening sjelf hade lagt den andra biten i koppen. Under det wi trugade med det cikorieblandade kaffet, sto-

do husbonden och wärdinnan framför of och betraktade hwarandra gansta förnöjdt, emedan de trodde kaffet smaka of förträffligt. En liten händelse hade dock så när kastat en dålig stugga på of: det inkom nemligen en svart katt i stugan; husbonden, som tyckte detta vara oartigt att i vår närvaro en katt skulle få vara inne, bad sin hustru "kasta ut' en", som han uttryckte sig (wiskaa'n nlos). Wärdinnan, som lydig och undergifwen maka, utförde också punktligt denna befallning, i det hon fattade katten i ena handen och slungade den ut i förstugan; detta på ett utomordentligt roligt sätt. Som detta war för bondfolket mycket wanligt, så förändrade de ej ens min, men min syster och jag, såsom owana derwid, funno det så komiskt att wi förgäfwes kämpade med skrattet. Snart utbrusto wi of i ett högljudt skrat. Detta tycktes mycket förwåna vårt wärdsfolk, men jag försökte att blanda bort, tagande det dåliga skälet, att wi skattat åt kattens ögon; detta war wisserligen en skral ursäkt, men hwad war att göras? Om de satte tro till detta eller ej, wet jag icke; wänliga och artiga woro de. Efter att hafwa sagt vårt ärende, togo wi affsed och gingo hem. Annu då wi woro långt bor-

ta, hörde wi huru de ropade efter of tadsägelse för visiten of för en inbjudning till of, som min moder gjort dem.

På återvägen welo wi in hos en för detta tjenarinna, nu hustru åt en soldat, samt hos en annan liten bondsfamilj. Dessa visiter woro dock så korta, att derom ej är något att säga. Glada, att åter wara ute i friska aftonlusten, påstyndade wi wära steg mot hemmet, derunder sjungande några små duetter och plockande blåsklint och smultron, som wexte wid biskanten. Då wi anlände hem, märkte wi of hafwa varit flere timmar borta och jag satte mig genast ned för att uppteckna detta lilla besök i en finst bondstuga.

(Sann händelse.)

Lilla Anna.

Hon var sin moders glädje och hela byns älskling. Alltid lydig och snäll; alltid god och vänlig både mot rika och fattiga, egna och främmande. Hon bodde med sina föräldrar och sin två-årige broder i en liten, rödmålad stuga, wid början af byn N. Omkring den lilla stugan hade modren planterat litet potäter, kål, o. d., till och med tvenne stora törnrosbuskar wexte der. Annas fader war slitig och arbetade hela dagen ute på åkrar och ängar; modren blef hemma för att sköta hushållet, sy, och wäfwa wackra tyger, dem hon sedan sålde i staden; eller ock war hon på den stora herregården för att hjälpa till wid skurning och tvätt. Lilla Anna hade också sina göromål: hon gaf mat åt de små kyrcklingarne, rensade i trädgården, plockade bär om sommaren samt kardade och spolade om wintern; desutom måste hon se efter sin lille bror och sova stugan, gå till skogen efter enris för att strö på det rensfurade stugugolfwet och den lilla trappan. Ja, så många arbeten hade lilla Anna, fastän hon war ba-

ra tio år, men war ändoc så lycklig och glad: Hon sprang, och sjöng och skrattade, så det war lust att se på. Hvad hade hon ock att vara ängslig öfwer? ingenting: hon hade en god fader, som arbetade och trälade för henne, en god och älsklig moder, som sydde nätta klädningar och förkläden åt Anna och stickade warma strumpor åt henne. Den lille Gustaf war ju också så snäll, när Anna satt på trappan med sin stickstrumpa och Gustaf sprang omkring och lekte. Om Anna ropade: "Lille Gusta får ej gå ut från porten", eller: "Lille Gusta skall ej jaga kyrcklingarne!" genast lydde han och plockade sedan blommor för att hemta åt systern. Således hade Anna intet att sörja öfwer, intet att vara ledsen öfwer. Wisserligen war det ibland ledsamt, när pappa war på åkern, mamma ute i byn och lille Gustaf sof och Anna måste sitta inne för att jaga bort de stygga flugorna från sin lille bror. Fastän hon hörde huru gladt andra barn lekte derute i solfnet, war hon ändoc nöjd, ty hon hade att wänta ett så tackamt och vänligt leende af sin goda mamma, och ofta en kringla, eller ett äple, eller en hwetebulle, som den goda herrgårdstrumstickat.

Så lefde då lilla Anna lycklig och nöjd hos sina föräldrar i den lilla röda stugan och tackade Gud både morgon och qväll, ty så hade hennes mamma lärt henne att göra. Detta war mycket snällt af Annas mamma, ty Gud hör så gerna de små barnens böner, och de små englarne fröjda sig öfwer de små barnen. Men det finns ej något så snällt barn, som ej helst en gång warit obestädligt, ty alla barn äro dock syndiga; derföre war och lilla Anna en gång rätt obestädlig, och denna lilla händelse skola wi tala om, på det andra små barn skola se huru illa det är att ej lyda sin mamma, samt huru nödwändigt det är att bedja Gud i himlen bewara sig för allt som ondt är och syndigt.

Det war en mycket het sommarkdag: lilla Anna satt som wanligt inne i det låga rummet och jagade bort flugorna, hwilka nödwändigt wille sticka lille Gusta. Hon fällade på ett hwitt förkläde som hon skulle få. "Hwad det skall passa bra, det här hwita, fina förklädet, på min nya, blårutiga klädning, när jag i söndag går till kyrkan med mamma och pappa och Gusta. Och hwad Majas och Lisa och Brita skola se på mig och afundas mig . . . . aj, aj, så får jag ej tänka, nej, nej, mamma har

sagt att det är synd att tänka så . . . . staccars Majas och andra fattiga flickor, de skulle nog också hafwa nätta kläder, om deras föräldrar hade råd att gifwa dem sådant, så säger mamma och derföre är det sannt, ty mamma narras aldrig. Men huru sade jag om mitt förkläde . . . . jo, att det war nätt, nåja, det är och sannt, men inte skall jag ändock wara högmödig för det . . . . nej! Fröken derborta är ju och så gemen *) och god, fastän hon har så granna kläder, derföre skall och jag wara det; ja, när jag i söndag träffar Brita eller Majas på kyrkobacken, så skall jag gifwa henne det röda äplet, som jag nyss fick af mamma, på det hon ej må tro mig wara högfärdig öfwer mina kläder, och så skall jag tala vänligt med henne. Ja, det blir allt bra, men nu måste jag sy slitigt tills mamma kommer hem, och att jag får mitt förkläde färdigt till söndag." Och lilla Annas små fingrar gingo så slitigt och sydde så näsen war het.

En lätt knackning hördes nu. "Ack! det är säkert mamma!" utropade lilla Anna, och sprang till dörren för att öppna; hennes moder hade nemligen sagt, det hon alltid borde hålla haken på dörren när hon

*) gemen betyder nedlåtande.

var ensam med sin lille bror. Nu öppnade hon dörren, men se — det var ej modren, utan grannens lilla Eva. "God dag, Eva!" ropade Anna glädtigt, "stig in en liten stund." — "Tack ska' du ha", sade Eva, "men jag har just ej tid att sitta nu; wet du hwad, Georg från Lillbacka kom i dag till oss derborta på ängen, när wi lekte, för han hade varit på ett ärend' på herrgåsn. Då sad' han att han hade tid att leka med oss och wi blefwo så glada, för han har ju alltid så lustiga upptåg. Sedan började wi leka, men nu hittad' han på en ny lek, och jag kom hit för att bedja dig också komma. Anna, du wet nog att wi alla hålla så af dig och derföre wilja de att du också skall komma." — "Åt", suckade Anna, "jag kan ej komma." — "Suru nu? hwarföre icke?" — "Jag måste blifwa hemma för att se efter Gusta, för mamma blir borta hela dagen och pappa med!" — "Nå, men Gusta' sofwer ju nu, till des' han wagnar, är du redan tillbaka, kom nu!" — "Nej, nej", sade Anna med tårar i ögonen, "jag kan ej komma, om något sedan händer under tiden." — "Åh nej, Gud gör nog så att intet händer", mente Eva. "Ja", sade nu Anna och hon blef åter gladare,

"om Gud verkligen skulle göra så . . . dock, nej . . . jag skulle vara olydig emot min mamma, hon har sagt att jag ej får lemna Gusta' ensam." — "Åh, nu är du igen toftig med det der lyddandet", sade Eva; "jag är äldre än du och wet nog att det ej är så farligt; pojken sofwer nog till des' du kommer hem och om du bara läser wäl igen dörren när du går, så är det allt bra." — "Åt ja, om jag skulle läsa igen dörren", sade Anna. — "Nå ja, det förstås af sig sjelst, då kan han icke gå ut." — "Stopp! jag kommer!" utropade Anna, men hennes samwete sade: gå ej, gå ej, Anna war ej olydig mot din mamma. Men Anna låtsade ej höra hwad samwetet sade, utan hörde bara på Eva, som talade om huru der war på ängen. Wist darrade hennes hand, då hon tog sin halsduk och det lilla hjertat pickade så det nästan syntes utanpå klädningen, ty lilla Anna hade ännu aldrig varit så olydig emot sin mamma som i dag. Dock nedtyftade hon sitt samwetets röst och sprang med Eva ner till ängen, sedan hon wäl hade låst igen dörren. Ja, hon lärer tillochmed bedt Gud, att ej något skulle hända under tiden, på det modren ej skulle få wetta att Anna varit ute. Dock, sådana bö-

ner hörer ej Gud; Han hör ej olydiga barn, som bedja, att deras fel ej må blifwa upptäckt; tvärtom, Han låter deras fel komma i dagen, på det de olydiga, små barnen må blifwa straffade, andra och sig sjelfwa till warning. Så gick det också denna gång.

Under det lilla Anna lekte med de andra barnen på den stora ängen, hände sig att den lille Gustaf wagnade. Först ropade han: "Anna, Anna", men när hon ej kom, försökte han att stiga upp. Men han war bara två års gammal och således mycket oförståndig, så att han ej förstod att akta sig då han steg ur waggan, han föll och stötte sitt hufwud. Der låg han nu på golfwet och gret. Grannhustrun, som hörde striket, sprang till stugan, ty hon tänkte att Anna, som war så liten, ej kunde få sin lille bror lugnad. Men dörren war fastlåst. Hon bultade flere gånger, men ingen öppnade. Då sprang hon till fönstret, lille Gustaf låg på golfwet och gret och ropade på hjälp. Nu wiste hon ej hwad hon skulle göra. Genom fönstret kunde hon ej gå, det war så litet och dörren war stängd. Hon betänkte sig en stund och sprang sedan hem efter några verkthg. Sennes man war smed och hustrun hade

nog sett, huru man bröt upp ett lås. Hon lade dyrfen i låset och ett, tu, tre war dörren uppe. Lille Gustaf räckte armarne emot henne, hon tog honom i famnen, började sedan förbinda hans hufwud, hwar-est han stött ett hål. Gustaf gret ännu gansta bittert, då modren inträdde. "Hwad har hänt? Hwar är Anna?" frågade den försträckt modren. "Kära du", sade grannhustrun, "Gustaf har fallit och stött sig hål i hufwudet, och Anna springer ute i byn. När jag hörde gosjen din gråta, kom jag hit, men dörren war fastlåst och jag måste bryta upp den." Den arma modren satte sig ned och började bittert gråta. Detta war förmycket på en gång. Gustaf hade stött sitt hufwud och skulle kanske dö och Anna, hennes lilla Anna, hade varit olydig emot henne. Der satt hon ännu då Anna helt andruten kom inspringande. Hwem kan måla hennes försträckelse, då hon kom till förestugan, såg den uppbrutna dörren, modren, som satt och gret, och lilla Gustaf med ombundet hufwud och grannhustrun. Snom ett ögonblick förstod hon allt. Gråtande kastade hon sig för modrens fötter, men denna stöt henne sakta ifrån sig och suckade: "olydiga, otacksamma barn." Utom sig af sorg, reste Anna sig

och sprang ut. Hon sprang, och sprang utan att weta hwart, ända tills hon kom till den stora stogen, som war belägen ett stycke från byn. Der sjönk hon utmattad på gräset under en tall. Om afton, då fadren kom hem från sitt arbete, såg han Anna. Försträckt öfwer att se henne der så sent om aftonen, blef och utgråten, lyftade han henne upp och bar henne hem. Anna waktade ej, hon hade somnat så tungt. Först då hon lades i sin lilla säng, waktade hon och började åter gråta, utan att kunna tröstas.

En swår natt blef det för de arma föräldrarne. Lilla Gustaf blef mycket sjuk, så att fadren midt i natten måste gå till prosten och bedja honom komma att se på Gusta. Prosten sade såret wara mycket farligt, ja, tillochmed dödligt; han gaf några föreskrifter, huru man skulle behandla såret och for sedan bort. Men då solen nästa gång gick ned, war Gusta ett lif. O, huru förjde icke nu de arma föräldrarne, och Anna sedan, Anna, genom hvars olydnad allting händt. Om Anna förwarit lydig och snäll, war hon det tyddubbelst efter Gustafs död. Men om nästerna låg hon och gret och bad Gud om förlåtelse. När föräldrarne märkte hen-

nes sorg och ånger, samt huru mycket hon bemödade sig om att wara lydig och snäll, förlåto de henne och det dröjde ej länge innan de åter woro lika wänliga och goda emot henne som förut. Men Anna gick hwarje morgon och hwarje afton till den lilla gröna kullen på gården, med sitt lilla hwhita kors, der wattnade hon blommorna och låg på knä under bönen till Gud. Småningom blef hennes sorg dock mindre häftig, men aldrig kunde hon dock glömma sin stackars bror. Hwarje gång hon såg något, som påminte om Gustaf, stego tårarne henne i ögonen.

En gång, det war Annas födelsedag, gick hon åter till kullen. Sedan hon bedt en bönen, satte hon sig ned och började skriva med sitt finger i den fina sanden. Hon skref: "när det sist war min födelsedag, war jag lycklig och glad, ty lilla Gustaf lefde, nu är han död och allt är mitt fel. O Gud, förlåt Du mig, fattiga barn. Mina föräldrar kunna aldrig förlåta mig mera. Ja", sade hon halshögt, "de äro så goda emot mig att jag alltjemt will gråta, men jag förtjenar det ej, och de hålla ändock icke af mig; Herre Gud, hwad jag blir ängslig när jag tänker på att pappa och mamma aldrig kunna hålla

af mig som förut." Hon tänkte nu utplåna hvad hon skrifvit, men blef kallad af sin moder. "När jag kommer tillbaka, skall jag stryka ut det der", tänkte hon och gick bort. Anna tänkte att ingen hört hvad hon sagt, men fadren hade stått bakom häcken, som var planterad bredvid graskullen, och han hade hört allsamman. Rörd läste han hvad lilla Anna skrifvit och stref sedan i sanden: Pappa och mamma hålla af sin lilla flicka som förr och hafva länge sedan förlåtit henne. Sedan ställde han sig åter bakom häcken. Snart kom Anna tillbaka. Hon böjde sig ned för att stryka ut hvad hon skrifvit, men märkte att der var mera skrifvit än förut. Hon läste och förundrade sig öfver det. Då framträdde fadren. Han slöt lilla Anna i famnen och sade, med tårar i ögonen: "hvar af trodde Anna att wi ej mera höllo af dig? hafva wi ej varit wänliga emot dig?" — "Å! pappa", sade Anna gråtande, "alltid hafwen I varit goda och wänliga emot mig, ja, mycket mera än jag förtjenat, men ändock, efter Gustafs död, tänkte jag att pappa och mamma aldrig mera kunde förlåta mig af hjertat." — "Var lugn, Anna! Så länge du är sådan du nu är, hålla wi alltid af dig, och

tänka aldrig mera på att du varit olydig. Men kom nu till mamma." Fader och dotter gingo nu in i stugan, der Anna fann ett litet bord med hwit duk öfver, gröna blad och wilda blommor samt tvenne paket. Men hvad var det i dem? I det ena en liten bibel, i det andra en wacker sagbok med granna permar och plancher. De goda föräldrarne wiste nog huru gernas deras lilla Anna läste, ja, mycket hellre än hon lekte med sina dockor, derföre hade de sparat ihop en summa för hwilken de kunde köpa en bibel och en berättelsebok åt sin lilla flicka. Rikligen blefwo de och belönade för sin möda, när Anna med strålände ögon tackade och smekte sina föräldrar och lofwade blifwa så snäll, så snäll. Hon uppfyllde ock sitt löfte, så att alla mödrar i byn omtalade lilla Anna som ett mönster för alla små flickor.